

כשכונת שבער, יותר משבוע אחר
שנכנסה הפסקת-האש לתוקפה, ביקשנו מדובר צה"ל לאפשר לעורך העולם הזה לסייר בקווי החזית החדשים בתעלת-סואץ, על פי אותה פרוצדורה המקובלת לגבי כל עיתונאי. כל מי שביקר בגדה המערבית של תעלת-סואץ, יודע שצה"ל נוהג יותר מ-בנדיבות בסוירים שהוא עורך לעיתונאים מקומיים זרים ולאחלים באזור זה. פרוטקציונרים ומתעשרי-מילחמה הנהנים מחסותם של גנרלים, זוכים אפילו לטיפול של א"חמים בתחום זה. אבל צה"ל, לפי הוראה של לישיבת שר-הביטחון, אסר על אורי אבנרי לרדת לקווים, בתירוץ כי "אין מתירים לאישים פוליטיים" לרדת לחזית. איסור זה היה יותר ממגוחך. אבנרי לא ביקש לרדת לתעלה כאישיות פוליטית, אלא כעיתונאי, הנושא תעודת-עיתונאי ממשלתית.

הניסיון למנוע מאבנרי ביקור אצל חיילי צה"ל, בתעלה היה חלק מהתהליך שהיתגלה מאז פרוץ המלחמה, להפוך את צה"ל לאחוזתו הפרטית של המערך, כשמאות ואלפים מעסקני המערך מגוייסים לתפקידי פוליטרוקים, מנהלים במדי צה"ל תעמולה פוליטית מובהקת.

האיסור נראה מצחיק עוד יותר לאור העובדה שבמהלך המלחמה סייר אבנרי, כמו שאר חברי המערכת, בחזיתות השונות

טנקיסט קורא את הגיליון האחרון של "העולם הזה" במבואות העיר סואץ

חזרה כללית לקראת ההסתערות

אחד, בידי שבויי-מלחמה מצריים ששור ביהם איפשרו להם להתבונן בתמונות ה"מלחמה שפורסמו בעיתון. כל ימי המלחמה זרמו אלינו ידיעות והדים ממקומות שונים על יחס החיילים לעיתון ולרעינותיו. אחד מגיבורי המלחמה בחזית הדרום, מפקד בדרגת ביניים שעלילותיו כבר עשו להם שם, היתגלה כאוהד מושבע של העיתון.

יכולנו לעמוד על יחסם של הקוראים ה"מגוייסים" והלא מגוייסים אל גיליונות ה"מלחמה של העולם הזה, גם משפע המיכ"תבים המגיעים לתיבת-הדואר של המערכת, שבגלל המחסור במקום אין ביכולתנו להדפיס את כולם. אני רוצה לצטט רק כמה מהם.

קורא מפורסם הוא המזרחן הידוע אהרון ("אהרונצ'יק") כהן, איש קיבוץ שער-העמקים, ששיגר אלינו את המכתב הבא: מאז היתה לי ההזדמנות להיווכח כי אתם מביאים לידיעת הציבור דברים כי הוויתם, שאחרים גונזים מתוך שיקולים פטוליים למיניהם, הריני אחד מקוראי שבנוכחם ואיני עושה זאת כאותם השופ"כים בכל הזדמנות אש וגופרית על "השבור" עון המטוייס" וקוראים אותם בהיחבא, או תוך הפגנת סלידה בהיות להם האפשרות

אבנרי: "מבקר אצלנו עכשיו השר אורי אבנרי..."

פעם נוספת יכולנו לעמוד מקרוב על ייחודו של העולם הזה כעיתון שוחר-שלום המקובל בקרב חיילי צה"ל ורעינותיו משמשים תמיד נושא לויכוח ער ומתמשך בין אוהדים ומתנגדים. היחס ההדוק של החיילים, היתגלה גם בשורה ארוכה של חוויות אחרות.

כך, למשל, הודמן אבנרי גולן בימים האחרונים של המלחמה, נקלע במיקרה למקום שם התרכזת יהודה של חטיבת גולני שעמדה לתקוף את מוצב החרמון, אשר הוחזק עדיין בידי הסורים. אבנרי, חילק לחיילים חבילות של גיליונות ישנים של העולם הזה, וההסתערות של חיילי גולני על גיליונות העיתון נראתה כימעט כמו חזרה כללית לקראת המיתקפה ש"עמדו לבצע תוך שעות מעטות.

המגע הרצוף בין החיילים לעיתון נמשך כל ימי המלחמה, למרות הגיתוק. עשינו מאמצים לשגר מיספר רב ככל האפשר של עותקים מכל גיליון חדש שהופיע, מייד עם הופעתו. ניתן היה למצוא את העולם הזה בקווים הקדמיים בידי אלופי צה"ל, בידי לוחמים פשוטים וגם, במקרה

האנוף שרון בגדה המערבית ויכוח ער בין אוהדים ומתנגדים

נילוותי אל אבנרי באחד מסיווריו בי חזית הדרום. היה זה ביום ה' 12 למלחמה, היום השלישי לפריצה לגדה המערבית של תעלת-סואץ. נסענו בטור ארוך של לוחמים שנע לתגבר את כוחות צה"ל מעבר לתעלה. כימעט שהופתענו מתגובות ה"אדהה ומקבלת-הפנים הספונטאנית הנרגשת לה זכינו בכל מקום. להוציא מקרה אחד, של רבי-סרן במפקדה עורפית, פקיד בכיר במישרד-האוצר שגוייס למילואים והתנפל על אבנרי בחמת-זעם, כינה אותו "דפיי טיסט" ואף איים לירות בו, היו כל שאר התגובות מצד אוהדי העולם הזה ורעינותיו היו ואף מצד מתנגדים, לבביות, מעלות ו"לפעמים נרגשות ונוגעות-ללב. מעל גבי הטנקים והג"משימים צעקו לעברנו קריאות ביניים היחוליות. "הנה מגיע אבנרי ל"השכין את השלום!" קרא בהיתול אחד החיילים. ואילו חייל אחר מיהר לכתוב על גבי גלוייה אותה מסר להעברה בידי

בעצם ימי הקרבות. הוא עשה זאת בחז"י תות הדרום והצפון כעיתונאי, אבל כמו כל אחד מאיתנו עסק תוך כדי כך בחלוקת עיתונים לחיילים ובהעברת פריסות-שלום ומכתבים לאלפים לעורף.

אורי יותר מכל עתון אחר בישראל סבל העולם הזה במלחמה זו לא רק מגיוס חברי המערכת, אלא מגיוסם של קוראיו. מאחר שרוב קוראי העולם הזה הם גברים בגיל גיוס, נמצא החלק הארי של קוראי עיתון זה בין הלוחמים. ביקור רינו בחזיתות איפשרו לנו לעמוד במגע ולשמור על קשר עם החיילים.

בעוד ששיתונות העולם ורוב העיתונות המקומית דיווחו כאילו תרמה המלחמה הנוכחית לחיזוק ההשקפות הניציות בישראל ולנטיה קיצונית ימנה, קיבלנו אנחנו ב"מהלך סיורינו את הרושם שדיעה זו היא מוגזמת ביותר.

שבויים מצריים ושוכיהם מתבוננים בגיליון האחרון של "העולם הזה" פקיד-האוצר איים לירות